

'MIJN LEERLINGEN HOEVEN NIET PER SE

Gepassioneerde Filinta Karabulut vindt dat er meer nodig is dan toetsen op cognitie

Voor deze rubriek vragen we geïnterviewden om een foto aan te leveren. De keuze van Filinta Karabulut (24) was veelzeggend. Hij wil per se dat zijn leerlingen ook op de foto staan. 'Het draait tenslotte om hen.' En hij heeft z'n leerlingen beloofd ze met deze foto 'wereldberoemd' te maken.

Janneke Riksen maakt deel uit van de commissie lerarenopleidingen en is als geschiedenisdidacticus verbonden aan de universitaire lerarenopleiding van de VU. **Paula van Rooij** is lid van de Nieuwe Docentencommissie, eerstegraads geschiedenisdocente en werkte als invaldocent op verschillende scholen in de Randstad.

Karabulut spreekt gepassioneerd over zijn leerlingen. Hij geeft vooral graag les aan scholieren die vmbo doen en dan met name de basis- en kaderklassen. Zijn belangrijkste taak als mentor van een vmbo 2-basisklas is leerlingen zelfvertrouwen geven. 'Ik werk aan een teamgevoel. We moeten het samen doen. Ik probeer te ontdekken wat de talenten en sociale vaardigheden van mijn leerlingen zijn. Want die hebben ze!' Het schoolsysteem is Karabulut een doorn in het oog bij zijn missie. 'We toetsen alleen cognitie. Alleen op basis daarvan delen we leerlingen in. Onderaan heb je dan vmbo-basis. Alleen de naam al. Waarom noemen we het 'basis', alsof die leerlingen niet kunnen nadenken? Het klinkt zo demotiverend. Terwijl we vmbo'ers als maatschappij heel hard nodig hebben!' Dat probeert Karabulut ze mee te geven.

Jaarlijks behalen honderden studenten hun lesbevoegdheid geschiedenis. Hoe bevalt het lesgeven nieuwe docenten als ze eindelijk die felbegeerde baan in de wacht hebben gesleept? Wat zijn hun ambities? Heeft hun opleiding ze goed voorbereid op de lespraktijk?

In deze rubriek gaan lerarenopleider Janneke Riksen en startende docente Paula van Rooij op zoek naar het antwoord op de vraag of nieuwe docenten geschiedenis 'Klaar voor de klas' zijn.

'GOEDEMORGEN'

Karabulut weet als geen ander hoe hij leerlingen aan het werk moet zetten. Hij hanteert in zijn lessen en in alle klassen een vaste structuur en heeft strenge regels. Hierdoor creëert hij rust in zijn lokaal. 'Iedereen zit op een vaste plek. Belangrijk is dat leerlingen mij aankijken als ik wil beginnen. "Kijk mij aan," verzoek ik de leerlingen. Als iedereen dan zit, ga ik voor de klas staan en zeg ik: "Goedemorgen, klas 2a." En klas 2a zegt dan in koor: "Goedemorgen, meneer Karabulut." Ik wens ze ook oprecht een goedemorgen. Dan leg ik iets uit en zet ze aan het werk. Aan het einde van de les vertel ik dat ze hun spullen kunnen inpakken, dat ze blijven zitten tot de bel gaat en dat het lokaal netjes moet worden achtergelaten. En dan zeg ik weer: "Kijk mij aan." Vervolgens zeg ik: "Nog een goedemiddag." En dan antwoorden de leerlingen: "Goedemiddag, meneer Karabulut." Het contact dat Karabulut zo met zijn leerlingen maakt, is voor hem cruciaal om ordelijk les te geven. Leerlingen vinden het volgens de docent prettig dat ze in zijn lessen goed kunnen werken. Veel jongeren hebben het thuis niet gemakkelijk. Ze kunnen er bijvoorbeeld niet rustig hun huiswerk maken omdat het te druk is. Als zulke scholieren er

slecht voorstaan voor hun rapport, krijgen ze van hem te horen dat ze harder moeten werken. 'Dan zeg ik: "Wat bezielt je? Als je zo doorgaat zit je volgend jaar weer hier. Je moet je ouders trots maken!" Daar zijn ze erg gevoelig voor.' Vervolgens zorgt Karabulut ervoor dat leerlingen die dat echt willen en nodig hebben, bij hem achter in de klas rustig huiswerk kunnen maken terwijl hij lesgeeft aan andere klassen.

'ZE MOETEN GEWOON TROTS ZIJN OP ZICHZELF. EEN HOGER NIVEAU IS NIET PER SE BETER'

'Als leerlingen gebeurtenissen van het verleden herkennen in het heden en dat dat ook nog levendig wordt uitgelegd, dan blijven ze aandachtig luisteren.' Karabulut vindt het belangrijk dat leerlingen niet zomaar iets aannemen wat gezegd of geschreven wordt, maar dat ze zelf nadenken over wat er in de wereld gebeurt. Zo vertelt hij ongeveer drie keer per jaar in klassen, van vmbo tot vwo, een verhaal of geeft hij een uitleg die niet klopt. Zoals die les over Congo, waarin hij aangaf dat het een van de rijkste landen van Afrika is, met veel grondstoffen en toerisme als belangrijke bron van inkomsten. 'Ja man, ik

DOOR TE STROMEN NAAR DE HAVO'

maak een grap. Nadenken en niet aannemen.' Daarmee verwoordt hij een belangrijk doel dat hij nastreeft met zijn geschiedenislessen. Het kritisch nadenken.

STREETWISE

Karabulut is zo betrokken bij leerlingen, omdat hij veel van hen in zichzelf herkent. 'Ik was zelf ook een ettertje.' Hij groeide op in de Bijlmermeer. In groep 8 overleed zijn vader. Hij deed niks meer aan school. Ging liever voetballen op straat en belandde op het vmbo van SG Reigersbos. Alleen het vak geschiedenis vond hij echt leuk, met dank aan de mooie verhalen van docente Cindy Groen. Pas in het derde jaar ging hij

werken. Hij stroomde door naar de havo. Vanaf zijn achtste wilde hij archeoloog worden. 'Ik wilde vooral gewoon op avontuur.' Pas toen hij stage liep, zag hij dat hij zijn hobby kon combineren met werk en zag hij 'hoe tof het is om met jongeren te werken'. Karabulut wil nu een voorbeeld zijn voor zijn leerlingen, maar dat wil niet zeggen dat ze allemaal naar de havo moeten. 'Ze moeten gewoon trots zijn op zichzelf. Een hoger niveau is niet per se beter.' Ook zijn Turks-Koerdische achtergrond en het feit dat hij straattaal vaak beter begrijpt dan zijn leerlingen, helpen Karabulut de scholieren te bereiken. Hij spreekt letterlijk hun taal en kan

harde grappen maken over zowel autochtonen als allochtonen. Ook begrijpt hij aan welke verleidingen leerlingen blootstaan. Op straat hangen, spijbelen, blowen. Als zijn leerlingen hem vertrouwen en vertellen dat ze met dit soort problemen worstelen, helpt hij hen. Dat is voor hem voor een belangrijk deel de kick van het lesgeven. ■

GOUDEN TIP

Zonder structuur kan Karabulut niet lesgeven. 'Focus op structuur. Leerlingen hebben behoefte aan structuur en duidelijke regels. Dan word je serieus genomen en daarna kun je verder bouwen aan de inhoud van je lessen. Probeer niet geforceerd aardig te doen tegen de leerlingen. Ze hebben genoeg vrienden.'

Filinta Karabulut (1992)

studeerde vorig jaar september af aan de tweedegraads lerarenopleiding van de Hogeschool van Amsterdam (HvA). Daarvoor haalde hij zijn vmbo- en havodiploma op SG Reigersbos in Amsterdam-Zuidoost. Op de HvA ging zijn tweedejaarsstage over in een baan. Inmiddels geeft Karabulut twintig uur geschiedenis en vier uur economie op het Vellesan College in IJmuiden.

HOGESCHOOL VAN AMSTERDAM

De Hogeschool van Amsterdam biedt een concentrisch curriculum aan waarin vakinhoud, vakdidactiek en algemene onderwijskunde geïntegreerd worden. Na een overzicht in het eerste jaar volgt in de jaren daarna een verdieping van de stof. Op de stageschool werken de studenten aan zogeheten 'beroepsopdrachten' waarin de verschillende vakken samenkomen. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is dat de studenten leren hoe ze historische ontwikkelingen op een voor leerlingen betekenisvolle manier vorm kunnen geven en deze ook aan het heden te koppelen. Een ander thema is het bevorderen van inleving bij leerlingen: welke creatieve middelen kunnen worden ingezet om leerlingen zich een reëel beeld te laten vormen van het verleden? Ook taalgericht vakonderwijs en omgevingsonderwijs zijn belangrijke bouwstenen van de opleiding.